

Саламлать сұт тёнчене
Сывләмлә ир,
Пархатарлә тёнчене
Пуҫ таять уй-хир...

Юрлать чәваш...
Кунсұл ҫинчен
Пур халәхпа пёрле юрлать.
Раҫсейён вайя картинче
Сасси ун уҫҫән янәрәть...

Тәван ҫёршыв!
Эс сывләш, тетёп, –
Ман сансәр шух чёрем тапмасть.
Ман сансәр сывламасть үпке те,
Ман сансәр ҫамрәк чун ҫунмасть...

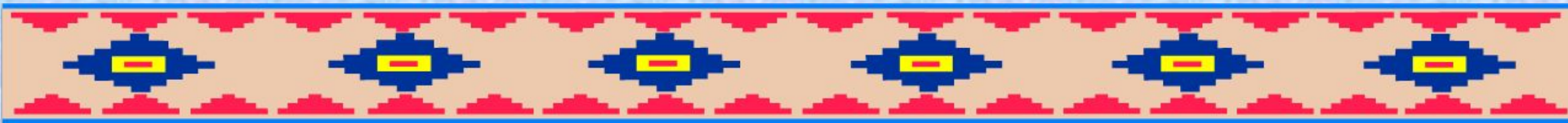
Хальхи вӑхӑтри глаголсене тӑрӑс ҫырасси

Вӑрентӑ тӑллевӑсем:

1. Глаголсем ҫинчен вӑреннине аса илсе ҫирӑплетесси.
2. Хальхи вӑхӑтри глаголсемпе усӑ курас хӑнӑхусене тарӑнлатасси.

Воспитани тӑллевӑ:

1. Тӑван халӑхпа, унӑн чӑлхипе мухтанас туйӑма ҫӑклесси.
2. Ачасенче хӑйсене тата таврари ҫынсене хисеплес, юратас туйӑма вӑратасси.

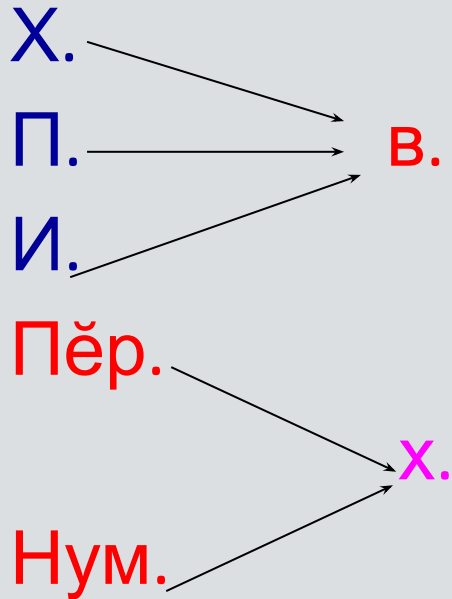

Глаголсен патшалăхĕ

Глагол

Пуплев пайĕ

Япала ёç тунине кăтартать

Форма

П. Ç.

Сказуемăй

Хальхи вӕхӕтри глаголсем

Ӕс хӕсан пулнине-.....

Ыйту-.....

Сӕпат-.....

Хисеп-.....

Форма -.....

Астумалла.....

Төрөс хурав җырар.

Вөрнетпёр ---

Ўкерессё ---

Вулатан ---

Чупать ---

Пыратап ---

Җак сәмахсен хушшине тепёр глагол лартмалла.

„Вӕхӕтсен хули”

1 ушкӕн

- Глаголсене хальхи вӕхӕтра, 1 сӕпатра, пӕрреллӕ хисепре, пурлӕ формӕра ӕырӕр.
- Кур, пар, ав, кил, хур, ӕых, тӕр, тӕпче, шакка.

2 ушкӕн

- ӕак глаголсене хальхи вӕхӕтра, 3 сӕпатра, нумайлӕ хисепре, ӕуклӕ формӕра ӕырӕр.
- Ӕнлан, чухла, тавӕӕр, маттурлан, сатурлан, пакӕлтат, пупле, палка, калаӕ.

Асту...

- Куратăп,
паратăп, аватăп,
хуратăп,
сыхатăп,
тăратăп,
тёпчетёп,
шаккатăп.

- Ăнланмаççё,
чухламаççё,
тавçăрмаççё,
маттурланмаççё,
сатурланмаççё,
пакăлтатмаççё,
пуплемесçё,
палкамаççё,
калаçмаççё.

Текстри йәнәшсене тупса түрлетёр.

Анне!

Кун каҫа миҫе хут каламастән-ши ҫав чөререн тухакан сәмаха!
Ирхине ыйхәран вәраннә-вәранманах әна **чөнеп**:

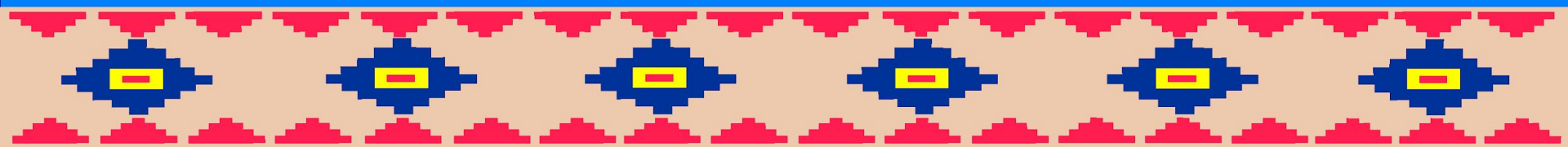
- Анне!

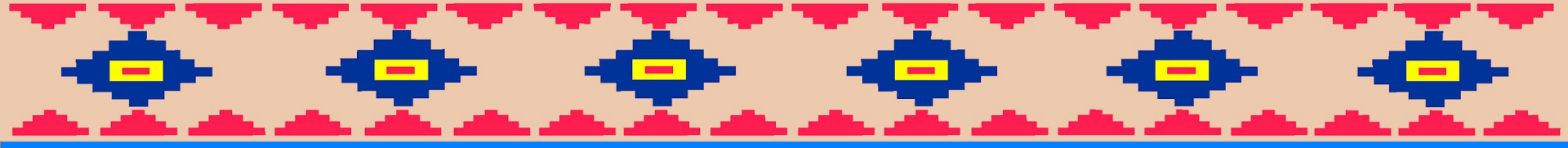
Йөри-тавра пәхса куҫпа **шырап**. **Курмас**, саспа **кәшкәрап**:

- Анне! Анне! Әҫта эс?

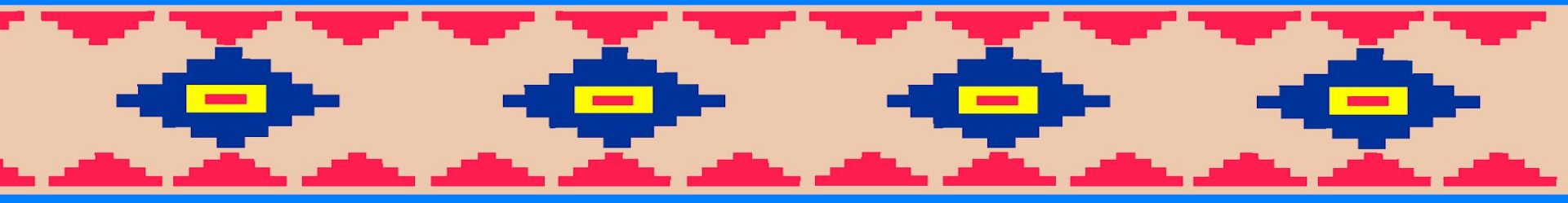
- Кунтах-ха, ачам! — **илтеп** эпё аннемён ҫепёҫ те ачаш сассине.

Туяп, вәл тәпел кукринче. Пәлсех **тәрап**. Вәл паян та ирех тәнә.
Пире валли апат **хатёрлеть**. Кашни ирех ҫапла.

-
- Мана хаман куҫ килёшет.
 - Эпё питё лайах куратап.
 - Хаман иртнё, хальхи, пулас пурнаҫа юратса ҫеҫ тишкеретёп.
 - Кашни ҫынра эсё лайаххине ҫеҫ курма таяшатан.

- Мана хаман чёре килёшет.
 - Манан чёре манан кёлеткене саванас ҫеҫ кўрет.
 - Эпё хаман чёрене юрататап.
-

Киле ёҗ: стр. 163, 309-мәш ёҗ.

Юрла
Пурӑн

тух
кӑр

Çак глаголсене пурлӑ тата çуклӑ формӑсенче, 1, 2 сӑпатсенче тата пӑрреллӑ хисепре калар-ха.

- -Мана хамӑн чӑре килӗшет.
- Манӑн чӑре манӑн кӗлеткене савӑнӑҫ ҫеҫ кӱрет.
- Эпӗ хамӑн чӑрене юрататӑп.

- Мана хамӑн кӗлетке килӗшет.
- -Вӑл маншӑн чи хаклӑ тупра.
- -Эпӗ хамӑн кӗлеткене питӗ-питӗ юрататӑп, ӑна упрама тӑрӑшатӑп.